

Hyvän kesän toivotus!

Jäsentiedote toukokuun 2025

minna

Suomalainen Naisliitto ry
Jäsentiedote 1/2025

[https://suomalainennaisliitto.fi/
toimisto@suomalainennaisliitto.fi](https://suomalainennaisliitto.fi/toimisto@suomalainennaisliitto.fi)
Löydät meidät myös Facebookista
ja instagramista.

Suomalainen
Naisliitto
Yhdessä
tasa-arvon asialla

PUHEENJOHTAJALTA: VALOA KOHTI

Uutiset kertoivat, että huhtikuu 2025 on ollut maailmanlaajuisesti mittaushistorian toiseksi lämpimin. Suomessa säättä leimasi vaihtelevuus. Ylimmillään lämpötila nousi + 22,9 asteeseen ja kylmimmillään oli – 23,8 astetta. Tuntuu kuin säätila kuvasi maailmanlaajuisia ääri-ilmiöitä ja epävakautta. Valoa ja kesää kohti kuitenkin mennään!

Vaalien jälkeen aktiivisuutta seurantaan

Naisjärjestöt yhteistyössä (Nyt-kis) uutiskirjessä 8.5. pääsihteeri Silla Kakkola analysoi kevään kunta- ja aluevaaleja. "Vaaleissa tehtiin historiaa, kun ennätysuusi joukko valituista päättäjistä, niin kuntien (44,9%) kuin alueidenkin (57,6%) valtuustoihin, oli naisia. Erityisen ilahduttavaa on se, että esimerkiksi Helsingissä valittiin ensimmäistä kertaa valtuustoon pyörätuolia käyttävä nainen tai Hausjärvellä kaikkien aikojen ensimmäinen viittomakielinen. Mitä moninaisempi joukko meillä on päätöksentekijöitä, sitä enemmän jokaisen ääni tulee kuuluviin päätöksenteossa."

Tämä luo uskoa tasa-arvoiseman muutoksen mahdollisuuteen, vaikka kuten Silla Kakkola toteaa: "Vaalit on käyty, mutta työ vasta alkaa ja kannustaa valittuja puoluerajat ylittävään yhteistyöhön, koska vain siten voimme saavuttaa todellisen sukupuolen tasa-arvon." Myös meidän naisliittolaisten tulee omilla paikkakunnillamme aktiivisesti seurata tulevia pää-

töksiä yhteistyössä muiden naisjärjestöjen kanssa ja nostaa näkyviin arvojemme (tasa-arvo, yhdenvertaisuus, ihmisoikeudet, moninaisuus) mukaisesti sekä onnistuneita päätöksiä että epäkohtia.

Naisten Äänen seuraavat kymmenen vuotta

Tänä keväänä olemme saaneet juhla Naisten Ääni -pienoiselämäkertojen kymmenvuotista historiaa. Nettisivuilta löytyy edelleen 4.3. julkaistu *Lotta Vuorion* tuottama podcast ja iso ilouutinen on, että Naisasialiike Unionin Tulva-lehteen on tulossa juttu Naisten Äänestä.

Pienoiselämäkertoja on nyt koossa 1 250, mutta vielä on monta tarinaa kertomatta ja niitä kirjoittamaan tarvitaan lisää tekijöitä! Lupaan olla yksi meistä, jotka lunastamme kirjoituslupauksemme. Olisi hienoa, kun 10 vuoden kuluttua vuonna 2035 meillä olisi 5 000 naisen elämänkuvaukset Naisten Ääni-sivustollamme!

Uusi strategiamme painottaa yhdessä tekemistä

Kevätkokouksessa 5.4. hyväksyimme Naisliiton strategian vuodelle 2025-29. Seuraavien viiden vuoden ohjenuoriamme ovat 1. Naisjärjestöyhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen. 2. Yhdistysten keskinäisen yhteistyön ja jäsenhankinnan kehittäminen. 3. Naisliiton viestinnällisen

Nuppu Rouhiainen. Kuva: Anne Kurki

näkyvyyden lisääminen.

4. Taloudellinen vakavaraisuus.
5. Naisena olemisen tänään ja huomenna kaikissa naisen elämänkaaren vaiheissa.

Olen pyytänyt kaikilta toimikunnilta elokuun alkuun luonnoksia niiden toimintasuunnitelmista ensi vuodelle. Lisäksi kaikille yhdistyksille tehdään kysely niiden ajatuksista ja ideoista vuoden 2026 toiminnan painoalueiksi. Elokuun lopulla 28.8. kokoonnumme eri yhdistysten kesken virtuaalisesti koostamaan näistä etukäteispohdintoista toimintasuunnitelmaa vuodelle 2026. Toimintasuunnitelmasta käydään yhteinen keskustelu ja se hyväksytään syyskokouksessa Hämeenlinnassa 4.10.

Pysytään sloganimme mukaisesti YHDESSÄ TASA-ARVON ASIALLA ja nähdään Vaasassa kesäpäivillä 18-20.7. ■

Nuppu Rouhiainen
puheenjohtaja

SYYTÄ JUHLAAN: NAISTEN ÄÄNIÄ 10 VUOTTA

TEKSTI: Nuppu Rouhiainen KUVAT: Kaisa Lauri

Nuppu Rouhiainen (oik.) ja Raili Ilola (reunimmaisena vasemmalla) palkitsivat Naisten Äänen ansioituineet toimijat. Keskellä Maritta Pohls (oik.) ja Kirsti Vähäkankaan (vas.).

Suomalaisen Naisliiton Minna Canth -seminaarissa juhlustettiin Suomalaisen Naisliiton 10 vuotta täyttävää Naisten Ääni -hanketta. Helsingissä 6.4.2025 järjestetty seminaari tarjosi monipuolisien ja ansiokkaan ohjelman.

Naisliiton puheenjohtaja **Nuppu Rouhiainen** avasi kevään Minna Canth seminaarin sanomalla, että juuri nyt on hyvä syy kokoontua yhteen juhlimaan Naisten Ääni-pienoiselämäkertojen 10-vuotista taivalta. Nettiin on kerätty muistietoa 1 244:stä sinnikkästä ja selviytyvästä suomalaisesta naisesta.

Kun Naisten Äänen taival alkoi vuonna 2014, mukana olivat muidenn muassa **Kirsti Ojala, Maritta Pohls** ja **Maija Kauppinen**. Pienoiselämäkerrat osana Suomi 100 vuotta 2017 -juhlintaa nosti naiset näkyviin tietokantahankkeen kautta. Alkutaipaleesta löytyy enemmän tietoa Minna-verkkolehdestä 1/2025 (linkki löytyy Naisliiton nettisivuilta).

Torniolaisella **Raili Ilolalla** on ollut vuodesta 2018 iso rooli pienoiselämäkertojen toimitustyössä. Monenlaisia naistarinoita

on koottu yhteen, ja edelleen on toiveena saada lisää tietoa esimerkiksi maahanmuuttajanaisten ja suomenruotsalaisten naisten elämästä, sekä vähemmistöistä, kuten saamelaisista ja romaneista. Myös nyky naisten elämästä ja valinnoista olisi hyvä saada lisää tarinoita.

Naisten Äänen 10 -vuotisen historian kunniaksi on tuotettu yksi osa historiantutkijan **Lotta Vuorion** tekemää yli sadan jakson *Menneisyyden jäljillä* podcast-sarjaa. Sarjan naiset huomioiva katsaus avaa monipuolisen kuvan naisten äänten historiaan. Hyvinvointiyhteiskunnan syntyyn eivät ole vaikuttaneet vain yksittäiset naiset vaan useat naisten ryhmät, jotka ovat toimineet yhtä aikaa. Podcastista kuulumme tilaisuudessa kuuden minuutin makupalan. Linkki podcastiin löytyy osoitteella:

<https://lottavuorio.com/2025/03/04/122-naisten-aaania-ja-suomalaisia-elamakertoja/>

Maritta Pohls: Naisten Äänelle lisää näkyvyyttä

Historiantutkija, filosofian tohtori **Maritta Pohls** kohdisti katseensa Naisten Äänen uuteen kymmenvuotiskauteen. Hän korosti, että pienoiselämäkerrat ovat laaja katkaus naisista eri ammattialoilta. Joukossa on naisten ja miesten tasa-arvoa ajavia naisia, naisia koulutuksen, kulttuurin ja urheilun aloilta sekä paljon tavallisen naisen arjen kuvauksia.

Jotta Naisten Ääni saisi lisää näkyvyyttä ja vaikuttavuutta, tarvitaan edelleen lisää sosiaalisen median parempaa hyödynämistä: Facebook, Instagram, LinkedIn. Tutkimuskäyttöä ja opinnäytetöitä lisäämään pitäisi edelleen kehittää hakukone-

järjestelmää. Apuna voisi käyttää opiskelijajarjoittelijoita.

Maritta Pohls suositteli, että Naisten Äänen voisi ottaa kärjeksi vuonna 2026, ja seuraavana vuonna 2027 voisi juhlia 120 vuotta Naisten Ääniä, kun Naisliiton perustamisesta tulee 120 vuotta. Samalla voisi yhteisissä illoissa eri puolilla Suomea esitellä paikallisia naisia ja lisätä heidän tunnettuuttaan. Iltojen lisäksi Naisten Ääni -näyttelyt esimerkiksi kirjas-toissa lisäävät näkyvyyttä.

Paikallisesti voisi lisätä yhteistyötä opistojen ja kirjoittajaryhmien kanssa esimerkiksi kilpailujen muodossa. Laaja yhteistyö vei 10 vuotta sitten eteenpäin ja samaa Maritta Pohls suosittelee nytkin. Yhteistä pintaa on naisten vaikutus suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. ”Meidän on tehtävä historiaa”, hän painottaa.

Maritta Pohlsin kolme askelta seuraavalle kymmenelle vuodelle ovat:

- 1) Avaamme Naisten Ääni -sisältöä paremmin hyödyntämällä verkko-osaajia.
- 2) Kampanja Suomalaisen Naisliiton tunnetuksi tekemiseksi.
- 3) Aineistot tutkijoiden tietoon. Palkataan osaajia, tilataan artikkeleita ja palkitaan opiskelijoita. Ollaan tässä entistä aktiivisempia.

Maritta Pohls

Huomionosoituksia

Maritta Pohlsia ja **Kirsti Vähäkangasta** haluttiin 10-vuotisjuhlassa muistaa heidän erityisestä Naisten Äänen hyväksi tekemästään työstä. Maritta Pohlsia voidaan pitää yhtenä Naisten Ääni -koko naisuuden 'äitinä'. Kirsti Vähäkangas on kirjoittanut yli 180 pienoiselämäkertaa raahelaisista naisista ja niitä on julkaistu kirjas-sa "Seelinompeleijoista rautarouviin" -teoksessa 2024. Molemmille annettiin juhlassa lahjakortit.

Lottagalleriassa lottien tarinat kertovat sodanaikaista nais-historiaa

Lottagallerian museonjohtaja **Saija Ylitalo** Lottamuseosta kertoi puheenvuorossaan, miten Lottagalleria on syntynyt, missä ollaan nyt ja mitä tulevaisuuden haaveita heillä on.

Lottamuseon tarkoitus on lottien perinnön säilyttäminen ja heidän toimintaansa liittyvän historian kertominen. Samalla kannustetaan pohtimaan omaa yhteiskuntavastuuta. Liikkeelle lähdettiin 6.12.2017. Lottagalleriassa on nyt 240 000 lottan tarinat osana sodanaikaista naishistoriaa. Sähköisessä henkilögalleriassa nostetaan kosketusnäytön kautta esille naisten tarinoita.

Verkkoalustaa on ehditty uudistaa jo useamman kerran palvelutoimintojen parantamiseksi, muun muassa uudet hakutoiminnot ja apuna tukikysymykset. Tarinat ovat hyvin erilaisia, lyhempiä tai pidempiä, niille ei ole haluttu asettaa mitään reunaehtoja, jotta kuka tahansa pystyy kirjoittamaan tarinan. Nykyään tarinan voi jättää myös netissä olevalle sähköiselle lomakkeelle.

Museonjohtaja Saija Ylitalo Lottamuseosta.

Paikalla Hotel Arthurissa oli runsaasti Naisliiton väkeä.

Tulevaisuus näyttää valoisalta. Lottien perintö kiinnostaa ja tarinoiden kautta piirtyy Lottajärjestön moninaisuus. Tarinat ovat osa suomalaisen yhteiskunnan historiaa, jossa mikrotarinoiden kautta luodaan makronäkökulmaa. Saija Ylitalo kertoo, että tekoäly on vielä vasta vähän käytössä. Tekoälyn hyödyntäminen tarjoaa mahdollisuuden rakentaa chatbotti, rakentaminen aloitetaan ehkä vuonna 2026. Lottagalleria ja Naisten Ääni -pienoiselämäkerrat ovat samalla alustalla, mikä helpottaa esimerkiksi yhteistä tekoälyn hyödyntämistä.

”Naisten tarinoiden näkyvyys on osa Suomen historiaa”, päätti Saija Ylitalo oman valaisevan puheenvuoronsa.

Naisten rooleja musiikkielämässä

Virkistäytymistäun jälkeen pääsimme vielä nauttimaan taidesityksestä, jossa sopraano **Eva-Christina Pietarinen** esitti sekä sanallisesti että valittujen laulujen kautta naisten rooleja ja rajoitteita Suomen musiikkielämässä joidenkin esimerkkien kautta. Häntä säesti pianisti **Joel Papin-oja**.

Ensimmäisenä esimerkkinä oli **Aino Ackte** (1876-1944), joka toimi muusana ja laulajattarena sekä oopperanjohtajana. Saimme kuulla Oskar Merikannon säveltämän, 21-vuotiaalle Ainolle omistetun laulun, jossa oli paljon dramaattisuutta ja korkeat sävel-

Laulajattarena Aino teki konserttikiertueita Suomessa, vaikka oli kiinnitetty Pariisiin oopperaan. Kansainvälisen laulajataruran-sa kautta hänet katsottiin sopivaksi oopperan johtajaksi 1911, mutta hän riitautui henkilökunnan kanssa melko pian ja erosi oopperan johdosta 1912. Sen jälkeen vuorossa olivat Savonlinnan

Sopraano Eva-Christina Pietarinen, säestäjä Joel Papinoja

juhlatiiviot, jotka olivat yleisöllisesti ja taiteellisesti menestys vuosina 1912-13, 1914, 1919 ja 1930.

Kansanmusiikin kerääjä **Greta Dahlström** (1887-1978) keräsi yli 3 200 kansansävelmää. Niiden kerääminen oli työlästä, koska ei ollut mahdollisuus sopia henkilöiden kanssa tulosta, jolloin henkilö saattoi olla poissa kotoa, kun kerääjä tuli. Vinkkien perusteella saadusta saaliista saattoi olla osa hyviä, osa huonompia, laulaja ei enää muistanut tai ne oli jo aiemmin kirjattu. Greta Dahlström oli aktiivinen naisten puolestapuhuja. Sävelmiä löytyy edelleen ruotsinkielisestä virsikirjasta.

Säveltäjä **Helvi Leiviskä** (1902-1982) oli jo opiskeluaikanaan säveltänyt sinfonian, joka esitettiin opiskelijaorkesterissa. Hän oli ensimmäisiä naispuolisia säveltäjiä ja ainoa, joka hyväksyttiin jäseneksi Suomen säveltäjien yhdistykseen. Helvi Leiviskä oli yhdistysaktiivi ja toimi muun muassa Suomen Naisyhdistyksessä ja Suomalaisessa Naisliitossa. Päivätyönsä hän teki Sibelius-Akatemian kirjastossa ja sävelsi vapaa-aikanaan. Hän

sävelsi suuria teoksia kuten 5 sinfoniaa, orkesteriteoksia, kamarimusiikkia erilaisille yhdistyksille ja juhlatilaisuuksiin.

Kapellimestari **Heidi Sundblad-Halme** (1903-1973), toimi pianonsoitonopettajana. Hän perusti vuonna 1938 Helsingin naisorkesterin, joka toimi 50 vuotta yhdistäen ammattilaiset ja amatöörisoittajat. Hän teki myös omia sävellyksiä. Hän esiintyi muun muassa Suomalaisen Naisliiton 40-vuotisjuhlissa.

Viimeinen esille nostettu nainen oli kanttori **Tiina Paloniemi**, joka yllätti meidät iloisesti saapumalla itse paikan päälle. Kuulimme hänen säveltämänsä kolme laulua Saima Harmajan runoihin: Aamuvahain, Onnellinen aamu ja Rannalla.

Uskomattoman vaikuttava musiikki- ja tarinankerrontasessio viimeisteli hienon Naisten Ääni 10 vuotta -juhlinnan.

Naisliiton puheenjohtaja Nuppu Rouhiainen saattoi todeta ilta-päivän olleen erittäin onnistunut ja toivotti kaikille hyvää kotimatkaa. ■

SUOMALAISEN NAIS- LIITON KEVÄT- KOKOUS 5.4. 2025

Suomalaisen Naisliiton kevätkokouksessa Helsingissä vahvistettiin liiton tilinpäätös ja vuosikertomus vuodelta 2024.

Kokous päätti myös hyväksyä Naisliiton strategian vuosille 2025-29. Siinä keskeisiä asioita ovat mm. yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen eri naisjärjestöjen kanssa ja myös yhteistyö liiton omien yhdistysten kesken sekä liiton viestinnällisen näkyvyyden lisääminen.

Liiton kärkihanke vuonna 2025 on Naismuseon perustaminen Suomeen. Hanketta valmistelee erillinen työryhmä.

Kokouksessa vahvistettiin Opetusneuvos Hilja Vilkemaan Säätiön sääntömuutos. Edelleen vahvistettiin säätiön tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2024. Kokous valitsi myös säätiön uuden hallituksen, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 7 jäsentä. Säätiön puheenjohtajaksi valittiin Marja-Riitta Tervahauta. Varapuheenjohtajaksi valittiin Heljä Majamaa. Hallituksen jäseninä jatkavat Tiina Tervakangas-Mäentausta, Leena Karppinen, Eva Tervonen ja Anneli Vuoti. Erovuoroisten tilalle valittiin Gunilla Pluten, Mari Kilponen ja Annemari Vanhaviita-koski.

Nuppu Rouhiainen. Kuva: Kirsi Sand

YHDESSÄ TASA-ARVON ASIALLA

Naisliiton slogankilpailu tuotti onnistuneen tuloksen

TEKSTI: Marianna Rossi

Syksyllä 2024 Suomalaisen Naisliiton hallituksessa ja viestintätoimikunnassa asetettiin tavoitteeksi Naisliiton imagon ja viestinnän kehittäminen. Jyväskylässä syyskokousviikonlopun yhteydessä pidetyssä viestintätoimikunnan kokouksessa päätettiin järjestää Naisliiton jäsenille slogankilpailu. Minut valittiin hoitamaan kilpailun käytännön järjestelyt.

Lähetin kaikkien jäsenyhdistysten puheenjohtajille sähköpostiviestin, jossa kerroin kilpailusta, slogan-käsitteestä sekä sloganille asetettavista vaatimuksista.

Pyrkimyksenä oli löytää slogan, joka

- kuvaa hyvin Suomalaista Naisliittoa
- luo myönteistä mielikuvaa Suomalaisesta Naisliitosta
- sopii käytettäväksi yhdessä Suomalaisen Naisliiton nimen ja logon kanssa
- on pitkäikäinen (ei esim. vain yhtä vuotta koskeva)
- on mieleenjäävä

Kilpailuaikaa oli aluksi vuoden 2024 loppuun, mutta sitä päätettiin jatkaa 31.1.2025 saakka. Kilpailu herätti kiinnostusta jäsenten keskuudessa. Kilpailuajan päättyessä oli saapunut peräti 51 sloganehdotusta. Hallitus antoi viestintätoimikunnalle tehtäväksi hoitaa Naisliiton uuden sloganin valinta. Viestintätoimikunta päätti, että sopiva tilaisuus äänestää sloganin valinnasta oli Viestintästrategiapäivä 1.12.2025, johon oli kut-

suttu viestintätoimikunnan lisäksi Minna-lehden toimitusneuvosto, yhdistysten viestintävastaavat ja yhdistysten puheenjohtajat.

Suomalaisen Naisliiton uudeksi sloganiksi valittiin selkeän äänestystuloksen perusteella

Yhdessä tasa-arvon asialla

Kakkossloganiksi valittiin äänestyksessä toiseksi tullut ehdotus

Yhdenvertaisuus on ihmisyhtä

Molempien sloganien ehdottaja oli jäsenemme **Aino Krohn** Hämeenlinnan yhdistyksestä.

Uudet sloganit on jo otettu käyttöön mm. Naisliiton kevätkokouksessa esitetyssä toimintakertomuksen tiivistelmässä. Slogan sopii käytettäväksi Naisliiton logon yhteydessä, esitteissä ja julisteissa sekä muissa ulkoisen ja sisäisen viestinnän tiedotus- ja esittelymateriaaleissa.

Mielestäni slogan-kilpailu onnistui hyvin. Osallistujia ja hyviä sloganehdotuksia oli runsaasti. Toivottavasti kilpailu vahvisti myös identiteettiämme Naisliittolaisina. ■

Mikä slogan?

Sana slogan tulee gaelin kielestä ja sen alkuperäinen merkitys on "taisteluhuuto". Alun perin sloganeita käytettiin kannustamaan sotilaita taistelussa. 1900-luvulla sanan merkitys levisi mainonnan piiriin.

NAISMUSEO SUOMEEN?

Jäsenten mielipiteitä kartoitettu

TEKSTI: Marjatta Björknäs

Suomalainen Naisliitto on kartoittanut jäsenistönsä näkemyksiä mahdollisesta naismuseon perustamisesta Suomeen. Kyseeseen vastanneet ovat pääosin erittäin myönteisiä hankkeelle. Maailmalla on jo noin 50 naismuseota, lähin Suomea oleva Uumajassa. Suomesta vastaava museo puuttuu, vaikka erikoistuneita museoita, kuten Lottamuseot, maassamme onkin. Kyseessä pohdittiin naismuseon tarpeellisuutta, sen perustamisen mahdollisuuksia, taloudellista toteutettavuutta, toiminnan kohdentamista ja mahdollista sijaintia.

Tarvitaanko naismuseota? Vastaajien vahva kyllä

Valtaosa vastaajista kokee naismuseon Suomessa erittäin tarpeelliseksi. Perusteluissa korostuvat muun muassa naisten yhä merkittävämpi rooli yhteiskunnassa, heidän suuri osuutensa historiassa ja nykyhetkessä, sekä tarve tuoda naisnäkökulma paremmin esille. Moni vastaaja piti jopa yllättävänä, ettei tällaista museota vielä ole Suomessa, jota usein pidetään tasa-arvon mallimaana.

Vastaajat näkevät naismuseon tärkeänä tasa-arvon edistämisen ja ylläpitämisen kannalta, sekä keinona muistaa naisten saavutuksia ja avata uusia näkökulmia tuleville sukupolville. Erityisesti nykyisessä yhteiskunnallisessa ilmapiirissä, jossa naisten asema ja tasa-arvo koetaan ajoittain riittaisiksi, naismuseon katsotaan voivan lisätä tietoisuutta ja kannustaa tasa-arvoa edistäviin toimiin.

Osa vastaajista esitti kuitenkin varauksia suuren ja kalliin museorakennuksen tarpeellisuudesta. Sen sijaan ehdotettiin joustavam-

pia ratkaisuja, kuten pienempää ja mahdollisesti osittain siirrettävää museota, joka voisi hyödyntää synergiaetuja esimerkiksi messuja kulttuurikeskusten yhteydessä. Myös useiden taustaorganisaatioiden mukaan ottamista pidettiin tärkeänä.

Uusia näkökulmia ja näkyvyyttä

Vastaajat uskovat, että naismuseo toisi merkittävää lisäarvoa sekä naistietoisuuteen että Suomen museokenttään. Se loisi ainutlaatuisen tilan tuoda esiin naisten osuutta historiassa ja nyky-yhteiskunnassa, mikä ei vastaavasti tule esille muissa museoissa. Museo voisi kootusti esitellä tasa-arvon kehityksen eri vaiheita ja korostaa positiivisen kehityksen merkitystä koko yhteiskunnalle.

Monet näkevät museon avaavan kokonaan uuden näkökulman yhteiskunnalliseen kokonaisuuteen tuomalla esiin "sen toisen puolen" yhteiskunnan jäsenistä. Naisnäkökulma voi tuoda tiettyihin asioihin aivan uudenlaisia lähestymistapoja, jotka ovat aiemmin jääneet huomiotta. Naismuseo nähtiin myös potentiaalisena vierailu- ja tutustumiskohteena erilaisille ryhmille, kuten naisjärjestöille, tutkijoille, koululuokille ja matkailijoille.

Erityisesti korostettiin museon potentiaalia tuoda esiin naisten konkreettisia aikaansaannoksia, esikuvia, rooleja ja jopa keksintöjä, jotka ovat helpottaneet arkea. Museo voisi myös esitellä esivanhempiemme naisten työtä, ajatuksia ja toiveita.

Painopistealueet: Historia, tasa-arvo ja naisten monipuolinen panos

Vastaajilta kysyttiin myös mielistettyä naismuseon mahdollisista

painopistealueista.

Suosituimmiksi nousivat:

- *Naisten historia, kulttuuri, taide, valta ja politiikka* (C.3): Tätä vaihtoehtoa pidettiin kattavimpana ja konkreettisimpana, sillä se mahdollistaisi naisten kokonaispanoksen esittelyn yhteiskunnan eri ulottuvuuksilla. Monet vastaajat kokivat, että unohdettuja ja kiinnostavia naisia on valtavasti, ja heidän tarinansa ansaitsevat tulla kerrotuiksi.

- *Tasa-arvo ja sen kehitys yhteiskunnassamme* (b.2): Tätä pidettiin erinomaisena välineenä osoittaa naisten merkitystä yhteiskunnassa ja tarjoamaan laajempaa näkökulmaa tasa-arvokysymyksiin.

- *Naisten menneisyys, nykypäivä ja tulevaisuus* (d.4): Tämän nähtiin kattavan laajasti eri aikakaudet ja mahdollistavan erilaisten painotusten esittämisen.

Vaikka "naisasia" (a.1) mainittiin myös, monet vastaajat kokivat sen sisältyvän luontevasti kaikkiin muihin vaihtoehtoihin. Painopisteen tulisi kuitenkin olla mahdollisimman konkreettinen ja näyttelyaineiston tulisi tuoda esiin naisten konkreettisia aikaansaannoksia.

Yhteenveto ja tulevaisuus

Suomalaisen Naisliiton epävirallinen mielipidetiedustelu osoittaa vahvaa kiinnostusta naismuseon perustamiseen Suomeen. Jäsenet näkevät hankkeen erittäin tarpeellisenä naisten aseman ja heidän panoksensa tuomiseksi paremmin esille, sekä tasa-arvon edistämiseksi. Vaikka taloudellinen toteutettavuus ja museon muoto herättävätkin pohdintaa, vastaajien innostus ja ehdotukset luovat lupaavan pohjan hankkeen jatko-työstämiselle. Yhteistyö muiden maiden naismuseoiden kanssa nähdään myös hedelmällisenä.

Työryhmälle toivotetaan onnea hankkeen edistämisessä. ■

TEKSTI ja KUVA: Pirkko Keskinen

Hämeenlinnan kirjaston galleriassa elokuussa pidettävä **Naisten Ääni -näyttely** esittelee runsaat 30 naista, joiden pienoiselämäkerrat löytyvät Naisten Ääni -sivustolta. Kaikilla on joku merkittävä yhteys Kanta-Hämeeseen – esimerkiksi lapsuus, koulutus tai työura kokonaan tai osaksi.

Näyttelyn perusratkaisu on sama kuin Suomalaisen Naisliiton muiden yhdistysten järjestämässä näyttelyissä. Julisteessa on asianomaisen kuva ja Naisten Ääni -sivuston pienoiselämäkertaan perustuva lyhyt esittely sekä QR-koodi, joka ohjaa sivustolla olevaan tekstiin.

Näyttelyn tavoitteena on tehdä tunnetuksi tänä vuonna 10 vuotta täyttävää Naisten Ääni -sivustoa ja Suomalaisen Naisliiton toimintaa sekä innostaa katsojia kirjoittamaan lähipiirinsä tai muuten itseään kiinnostavien naisten pienoiselämäkertoja. Pienoiselämäkerran voi kirjoittaa myös itsestä, huomauttaa NÄ-sivuston suunnittelija **Maritta**

Hämeenlinnan Naisten Ääni -näyttelyn julisteet on tehnyt Aino Krohn. Tässä on ruudulla juliste Sylvi Wuolijosta.

Pohls Lotta Vuorion haastattelussa *Menneisyyden jäljillä* -podcastin Naisten ääni -jaksossa Niitä on sivustolla vain vähän. Pohls uskoo, että siinä näkyy se hyveenä pidetty vaatimattomuus, johon suomalaisia naisia on kasvatettu. Hän rohkaisee myös ystävyksiä kirjoittamaan toisistaan.

Näyttely avataan Hämeenlinnan kirjastossa maanantaina 11. elokuuta ja se on esillä kirjaston aukioloaikoina 24. elokuuta asti.

<https://www.naistenaani.fi/>

<https://lottavuorio.com/2025/03/04/122-naisten-aania-ja-suomalaisia-elamakertoja/>

NYT ON HAUSKAA RATKOTTAVAA: ANAGRAMMIT

Ei, nämä eivät ole kevään uutuuskirjoja, vaan **anagrammeja suomalaisten naiskirjailijoiden nimistä**. Seuraavat 12 anagrammia on muodostettu suomalaisista kirjallisuuden eri genrea edustaneista tai edustavista naiskirjailijoista.

Kekseliäät anagrammit on laatinut MARIANNA ROSSI Oulusta.

1. VIRTAKALA

2. TORIMUIJANA

3. EI NYT, ALAN

4. VITAALI LOMA

5. PANI VALON

6. LENIN JA HLATOV

7. SUURI TORI

8. LAIMEA RIO-OLUT

9. MISS KOROLA

10. VALPO ETENEE JO

11. AH, ARMAS MAIJA!

12. ROSKISPOIKIA

**Keksitkö kaikki kirjailijanimet?
Jos et, apu löytyy sivulta 10.**

Raahelaisen Kirsti Vähäkankaan teos ehdolla Vuoden kotiseututeos -kilpailussa

Kotiseutuliiton järjestämään Vuoden kotiseututeos -kilpailuun lähetettiin määräpäivään mennessä ehdokkaaksi 33 kotiseutukirjaa ja paikallishistoriaa. Voittajateoksen valitsee tänä vuonna toimittaja **Sean Ricks**, ja voittaja julkistetaan Turun kirjamesseilla Logomossa lokakuussa 2025.

Yksi kilpailuun osallistuvista teoksista on raahelaisen **Kirsti Vähäkankaan** teos *Seelinompeli* joista Rautarouviin, 110 tarinaa raahelaisista naisista. Kustantajana on Raahe-Seura ry, Raahe 2025.

Päättäjiä patistetaan toimiin digiongelmien korjaamiseksi

Digiongelmiin ja niiden ratkaisuihin ei keväällä käydyissä kunta- ja aluevaltuustovaaleissa juurikaan puututtu. Vaaliohjelmat kuittasivat digipudokkaiden ahdingon muutamalla yleisluontoisella toteamuksella kohennusten tarpeesta.

Naisliiton Saavutettavuus-toimikunnan jäsenet lukivat ennen vaaleja kaikkien eduskuntapuolueiden ohjelmat. Havainnoista syntyi mielipidekirjoitus, joka lähetettiin lehtiin ympäri maata. Mielipide julkaistiin useissa lehdistä Helsingin Sanomista alkaen. Ilkka-Pohjalainen teki tekstistä vielä oma-aloitteisesti kuunteluversion.

Kirjoitus muistutti tämän hetken valtavirrasta: kansalaisten tarvitsemat palvelut muuttuvat kiihtyvää vauhtia digitaalisiksi. Koko maahan ulottuvaa, järjestelmällistä apua digipudokkaille on tarjolla varsin niukasti. Esimerkiksi matkalippujen osto alkaa olla monille mahdotonta, ja asioiden sujuva hoito terveystietopalveluista pankkiyhteyksiin takkuilee pahasti.

Kyse on mittavasta epäkohdasta. Noin 600 000 suomalaista ei onnistu hoitamaan itsenäisesti arkisia asioitaan. Yli puolet tuosta joukosta sinnittelee eteenpäin täysin vailla digitaitoja.

Päättäjien välinpitämättömyyttä digiongelmista on vaikea ymmärtää. Tämä asiakokonaisuus on siksi edelleen toimikunnan ykköskohde. Välitämme digipulmista tietoa ja vaadimme päättäjiä toimiin digiongelmien korjaamiseksi.

Tässä hengessä syntyi toimikunnan ensimmäinen blogi, joka on luettavissa Naisliiton kotisivuilta. Blogi kehottaa pääministeri Pet-

Mielipidekirjoitukset
pitävät aiheita esillä.
Aamulehti 3.4.2025 ja
Ylä-Karjala 10.4.2025
Kuva: Kirsti Pohjonen

teri Orpon hallitusta täyttämään hallitusohjelmansa lupaukset, joiden mukaan se ehkäisee digisyrjäytymistä ja varmistaa tarvittaessa asioinnin kasvokkain tai puhelimitse. Hallitusta patistetaan panemaan nopeasti vireille lainsäädäntö, jotta jokaiseen kuntaan saadaan kuntien hallinnoimat digitukipisteet.

Huhtikuun loppupuolella hallitus piti puoliväliriihen, jossa se tarkasteli talousnäkyymiä. Saavutettavuus-toimikunnan jäsenet päättivät jälleen seuloa, löytykö riiden lopullisista teksteistä päätöksiä digituskien helpottamiseksi. Havainnot viedään julkisuuteen mielipidekirjoituksissa ja blogeissa.

Mielipidevaikuttamiselle haetaan tukea myös yhteistyöstä muiden digipulmiin ratkaisuja hakevien tahojen kanssa. Samalla mietitään, miten viestit saataisiin leviämään

mahdollisimman laajalle.

Toimikunta toivoo, että Naisliiton jäsenet kaikissa yhdistyksissä olisivat jatkossakin mukana tässä toiminnassa. Digipudokkaiden ahdingon korjaustoimet ovat yhä yksi Naisliiton tämän vuoden päähankkeista ja tärkeää yhteiskunnallista vaikuttamista.

Liiton jäsenet voisivat nyt omilla alueillaan seurata, miten digiongelmia helpotetaan tai miten ne jätetään huomiotta. Toimikunta kuulee mieluusti jäsenten kokemuksia näistä havainnoista ja ottaa osaa yhteiseen pohdintaan ongelmien ratkaisumahdollisuuksista. ■

Kirsti Pohjonen

Saavutettavuus-toimikunta
puheenjohtaja

Minna-palkintohakemuksia kertyi määrääikaan mennessä hyvin

Suomalainen Naisliitto ry jakaa Minna-palkinnon syksyllä 2025. Minna-palkinto on Opetusneuvos Hilja Vilkemaan stipendisäätiön rahoittama palkinto, jonka Suomalainen Naisliitto jakaa joka toinen vuosi ennalta määritellyjä palkintokriteerejä noudattaen. Palkinto jaetaan nyt neljättä kertaa.

Minna-palkinto on tarkoitettu tunnustukseksi naisille, jotka Minna Canthin tavoin vaikuttavat eriarvoisuuden vähentämiseen ja edistävät tasa-arvoa teollaan, puheillaan, aloitteillaan, kirjoituksillaan tai taiteellaan. Vuonna 2025 palkinnon saajina voivat olla yksittäiset ryhmät tai henkilöt. Palkinto on valtakunnallinen, julkisesti jaettava ja kaikille avoin.

Palkintoehdokkaista ovat 15.5.2025 mennessä voineet ehdottaa Suomalaisen Naisliiton jäsenyhdistykset sekä jäsenyhdistysten jäsenet.

Minna-palkintotyöryhmän puheenjohtaja **Marjatta Björknäs** kiittää kaikista lähetetyistä ehdotuksista ja kertoo, että määrääikaan mennessä hakemuksia saapui kaikkiaan 9 kappaletta, mitä voidaan pitää hyvänä määränä.

Palkintotyöryhmä käsittelee hakemukset ja tekee Suomalaisen Naisliiton hallitukselle esityksen palkittavasta. Liiton hallitus päättää lopullisesti palkinnon saajan.

Minna-palkinnon saaja julkistetaan Minna Canth -seminaarissa Hämeenlinnassa 5.10.2025.

Minna-palkintotyöryhmään kuuluvat **Marjatta Björknäs, Kukka Lehmusvirta, Anneli Mäkinen, Gunilla Plutén** ja **Eva Tervonen**.

Teksti: *Kirsi Sand*

Naisliiton kirjasto tiedottaa!

Naisliiton kirjaston uutuushylly Kuva: Raili Ilola

Tämän vuoden uutuuksena on Naisliiton kirjastoon hankittu siirrettävä näyttelyseinä. Ensimmäinen näyttely Naisliiton kymmenestä ensimmäisestä puheenjohtajasta oli esillä Minna Canth -seminaarissa. Kevään kirjahankinnoista voidaan mainita Euroopan merkittävimmän naisvaikuttajan Angela Merkelin elämäkerta *Vapaus* ja lahjoituksena saatu Kiba Lumbergin trilogia *Musta perhonen*, *Repaleiset siivet* ja *Samettiyö* sekä Piia Vuorisen Valtiolle vaaralliset naiset.

Vuoden 2025 kirjastotoimikuntaan kuuluvat **Raili Ilola** (Tornio), **Eeva-Riitta Hiekkänen** (Jyväskylä), **Eeva-Liisa von Lerber** (Helsinki) ja **Pirkko Mikkola** (Hämeenlinna). Tervetuloa tutustumaan kokoelmiimme!

Kirjastotoimikunnan puolesta
Raili Ilola

"Minusta kirja aina silloin, kun se on hyvin kirjoitettu, on liian lyhyt."
- Jane Austen

ANAGRAMMIEN RATKAISUT:

1. KATRI VALA	7. IRIS UURTO
2. MARIA JOTUNI	8. AILA MERILUOTO
3. AALE TYNNI	9. ROSA LIKSOM
4. MAILA TALVIO	10. EEVA JOENPELTO
5. ANNI POLVA	11. SAIMA HARMAJA
6. HILJA VALTONEN	12. PIRKKO SAISIO

JÄSENYHDISTYKSET TIEDOTTAVAT

HELSINGIN YHDISTYS

Tervehdys Helsingin yhdistyksestä

Ohessa pikaisia tuokioita Helsingin yhdistyksen keväästä syksyyn 2025. Jälkikäteen katsoen voi näiden nähdä toteuttavan yhdistyksen yli sadan vuoden takaisten sääntöjen teemaa "henkinen kasvu ja itsensä kehittäminen".

Tuskin yllättäen kuitenkin: Yksi kevään jäsenilloista omistettiin uusille jäsenille ja ykskaks käsikirjoituksen ulkopuolelta me isännät(?)/emännät(!) kyselimekin toisiltamme, miten uusille jäsenille kertoa mitä on naisliittolaisuus, mistä meidät tunnistaa? Ehkä nyt osui yhteiseksi tekijäksi uteliaisuus uuteen.

Kevään jäsenilloissa vierailivat tutkija **Raakel Inkeri**, joka kertoi Etelä-Afrikan apartheidista, sekä hoitotieteen maisteriopiskelija **Fadumo Mohamed**. Perheen yhdistämisen kautta Suomeen saapunut Fadumo kertoi naisen asemasta Somalimaassa. Samassa tilaisuudessa ulkoministeriön tutkija **Mimmi Koukkula** sai meiltä matkaansa jäsenten ja ystävien neulomia vauvanvaatteita Somalimaahan vastasyntyneille vietäviksi (*kuva yllä*).

Aurorankadun Kirjalauantaisa esitellään kirjoja sovittujen teemojen mukaan. Vakioiteemana on aina puolivuositain kunkin

EU-puheenjohtajamaan kirjallisuus. Keväällä tutustuttiin Puolan kirjallisuuteen, ja syksyllä on vuorossa Tanska, ehkä saamme esittelyyn myös grönlantilaista kirjallisuutta. Muiksi syksyn teemoiksi suunnitellaan mm. Ukrainan sekä Aasian maiden kirjallisuutta. – Kirjalauantai on toiminut jo vuodesta 1987 ja se on edelleen suosituimpia säännöllisesti pidettäviä tilaisuuksia.

Nykymeno Suomessa ja maailmalla antaa valtavasti materiaalia Feministinen keskustelupiiriin kokoontumiseen. Yritämmekin elvyttää Femmarit syksyllä edes yhteen kokoontumiskertaan, mahdollisesti vierailemme jonkin toisen yhdistyksen järjestämässä tilaisuudessa. Femmareitten keskustelutapaamisiin on voinut osallistua myös Teams-etäyhteydellä.

Yhdistyksen toimijat tuntien, edessä on tapahtumarikas syksy. Mutta ensin kesä ja kaikille naisliittolaisille: kiitos kuluneesta keväästä ja iloista eloa, menoa, yhdessäoloa kesään!

Teksti ja kuva:
Heljä Majamaa
puheenjohtaja

HÄMEENLINNAN YHDISTYS

Hämeenlinnan yhdistys testaa hurjista ja hurmaavista naisista kertovan opaskierroksen

SNL:n Hämeenlinnan yhdistyksen jäsenet pääsevät Minnan nimipäivänä 26.5. kokeilemaan ja arvioimaan Kanta-Hämeen oppaiden *Hämeenlinnan hurjat ja hurmaavat naiset* -kävelykierrosta. Hämeenlinna on maan vanhin sisämaakaupunki, ja sen merkkihenkilöiden jäljillä on vuosikymmenien aikana kuljettu monilla

Uudella kävelykierroksella tutustutaan mm. Ingeborg Tottiin, joka hallitsi Hämeen linnan vuosina 1504 – 1507. Ingeborgin patsaan Tukholman Suurkirkossa on kuvannut Leena Ahonen.

opastetuilla kierroksilla. Hurjat ja hurmaavat naiset on uutuus, jonka kenraaliharjoitukseen meidät on kutsuttu.

Satu Lehtisen johdolla pääsemme tutustumaan osaan kaupungin monista kiehtovista naiskohtaloista. Noin puolentoista tunnin kierroksella tulevat tutuiksi

- **Ingeborg Åkentytär Tott** – Hämeen linnan hallitsija, joka ei taipunut miesten komentoon.

- **Theodolinda Hahnsson** – Ensimmäinen suomen kielellä julkaissut naiskirjailija.

- **Puistonmäen Hilma** – Hämeenlinnasta Latvian toiseksi naiseksi ja lopulta Siperiaan.

- **Fredrika Wetterhoff** – edelläkävijä, jonka panos naisten aseman parantamiseksi oli merkittävä.

- **Aina Sainio** – Murhaajatar, jonka maine kiiri ympäri maailman.

Kanta-Hämeen oppaat on perustettu vuonna 1970. Yhdistys järjestää sesonkien ajankohtaisten opastusten lisäksi räätälöityjä kierroksia.

Lisätietoja:

<https://kantahameenoppaat.fi/>

Teksti: **Pirkko Keskinen**

OULUN OSASTO

Oulun yhdistyksen toimintakalenterissa monipuolista toimintaa keväällä 2025

Joka kuukauden kolmas torstai-iltapäivä jäsentapahtumamme ovat jatkuneet viihtyisässä Höyhtyän Välkkeessä. Aloitamme kahvikupposen ääressä leppoisasti kuulumisten vaihdolla. On mukava nähdä jo tutuksi käynyt porukkaa ja keskustella joko naisten ja tasa-arvon asioista tai muista päivänpolttavista asioista maailmalta tai ihan omasta elämästä.

Vuosi vaihtui Naisten ääni -kirjoittajakurssin palautteella. Kursin vetäjinä toimivat **Kirsti Ojala** ja **Tiina Tervaskanto-Mäentausta**. Kokoonnuimme 3 kertaa marras-tammikuussa ja tuotoksena saimme 8 uutta ja erilaista naisten tarinaa. Tammikuun jäsenillassa esiteltiin niistä yksi niistä, Raija Ainasojan tarina "Patelan tyttö 60-luvulla".

Naisten ääneen liittyy myös kaksivuotinen hankkeemme *Pohjoisen naiset ossaa - Naisten Ääni 2.0*. Hankkeen tarkoituksena on kehittää Naisten ääni 2.0 -toimintamalli, joka vielä paremmin saa naisten äänen kuuluviin. Tavoitteena on, että Naisten Ääni -tietokanta tulee näkyvämmäksi, siitä kiinnostutaan ja saadaan mukaan uusia kirjoittajia, lukijoita ja kuuntelijoita. Hanketta haetaan mukaan Oulun kulttuuripääkaupunki 2026 -kokonaisuuteen, jonka teemanä on "Olemme osa kulttuuria" (Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu 2026).

Naisten ääni -näyttelyitä kehitetään entistä kiinnostavammiksi. Niitä uudistetaan sisällöllisesti, toiminnallisesti ja järjestetään alueellisesti kulttuuripääkaupunki-alueen eri puolille. Yhteistyökumppanina hankkeessa on Oulun Ammattikorkeakoulun viestinnän tutkinto-ohjelma. Naisliitto on myöntänyt hank-

Mervi Heikkinen

keelle rahoitusta ja olemme lisäsi hakeneet tukea Oulu2026-säätiöltä.

Tämän kevään johtoteemaksi valittiin terveys ja hyvinvointi ja niistä huolehtiminen iän karttuessa. Asiantuntijana on kahdessa jäsentapahtumassa vieraillut TtM **Minna Perälä**. Ensimmäinen teema painottui terveelliseen ravitsemukseen ja mm. tyypin 2 diabeteksen ennaltaehkäisyyn. Asiantuntijan johdattamana aihe viritti vilkasta keskustelua ja antoi arjen ohjeita meille kaikille. Toisen teema painottui liikuntaan. Esityksessä kuulumme uusimmista UKK instituutin laatimista liikuntasuosituksista. Uutta tietoa oli, että yli 65-vuotiailla pienikin lyhytkestoinen liikunta kartuttaa suositusta ja auttaa pitämään yllä vireystilaa. Sen lisäksi suositellaan reipasta liikkumista ainakin 1 tunti 15 minuuttia viikossa. Ikääntyneillä liikunnan tulee erityisesti sisältää lihasvoiman, tasapainon ja notkeuden harjoituksia. Liikunnan ohella tärkeä on riittävä uni ja lepo. Kolmas terveys-teema loppukeväästä on muisti ja mielen hyvinvointi.

Yhdistyksen toiminnassa painottuu perinteisesti keskustelu yleensä kulttuurista, kirjallisuudesta, taiteesta, elokuvista jne. tänä päivänä. Yhdessä osallis-

tumme myös erilaisiin kulttuuritapahtumiin, joiden pohjalta käymme jälkipuintikeskustelua joskus hyvän ruoan ja viinilasin ääressä. Jäsenistössämme on monella tapaa taitavia ja monipuolisia henkilöitä. Pitkäaikainen jäsenemme **Eeva Holma** esitti vuosikokouksemme päätteeksi uusia runoja runokirjastaan "Kynäkaulailua kuvakudelman".

Yhdistyksemme kirjakerho aloitti toimintansa syksyllä 2024 **Liisa Alapiessan** ja **Ulla Törnen** organisoimana. Tänä keväänä kirjakerho on kokoontunut Caritas-palvelutalon tiloissa. Kirjakerhoon on tullut ilahduttavasti koko ajan lisää osallistujia ja olemme saaneet uusia jäseniäkin. Ryhmällä on WhatsApp -ryhmä, jonka kautta tiedotamme mm. valitsemistamme kirjoista. Tällä hetkellä lukulistalla on Satu Rämön kirjat ja luettavana "Rosa ja Björk".

Kansainvälinen naistenpäivä on Oulussa naisjärjestöjen yhteinen juhla, jonka järjestää Oulussa Pohjois-Pohjanmaan liitto. Tänä vuonna juhla toteutettiin Oulun Taidemuseolla, jossa oli samalla mahdollisuus tutustua esillä olevaan näyttelyyn.

Arja Sutela (oik.) ja Kirsti Ojala

Yhdistyksemme perinteenä on ollut järjestää joka kevät Minna Canthin juhla hänen syntymäpäivänään 19.3. Tänä vuonna juhliittiin 22.3. Oulun Palvelualan opistolla, jossa tar-

joilusta vastasi Martat. Musiikista vastasi *Duo Plaanaaja*, **Jenni Miettunen** ja **Tuula Väänänen**. Tilaisuudessa Nuorisosiainneuvoksen arvonimen tuoreeltaan saanut **Arja Sutela** kertoi mittavasta elämäntyöstään naisten, lasten ja nuorten hyväksi. Esityksessä valottui hänen ainutkertainen ja ihmisläheinen työotteensa vaikeassa elämäntilanteessa olevien eri ikäisten ihmisten kanssa. Arja Sutela toimi työuransa aikana mm. Ensi- ja Turvakotien liitossa sekä Nuorten ystävät ry:ssä. Arja Sutelalle myönnettiin juhlassa vuoden 2025 *Tähtiemo*-titteli.

Toinen juhlan asiantuntijoista oli Oulun yliopiston sukupuolentutkimuksen, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden dosentti KTM **Mervi Heikkilä**. Hänen esityksensä aiheena oli "Onko tiedolla sukupuoli?". Aihe on erittäin ajankohtainen tekoälyn käytön lisääntyessä yhteiskunnassa. Hän pohti esityksessään monipuolisesti sukupuolitietoisuutta tiedon tuottamisessa. Esityksen taustalähteinä oli mm. Tilastokeskuksen julkaisu "Sukupuolten tasa-arvo Suomessa 2025" ja Euroopan Komission julkaisu "Gender Equality Index 2020, Digitalisation and the future of work".

Loppukeväästä on yhdistyksen toimintakalenterissa mm. yritysten tuote-esittelyjä. Kesäkuussa aloitamme kesäkauden perinteisesti piknikillä Ainolan puistossa. Kesäteatteri Neliapilan "Sortin sakki" on myös merkitty kalentereihin. Odotamme myös mielenkiinnolla Vaasan kesäpäiviä, jonne tulemme osallistumaan Tornion yhdistyksen järjestämällä bussikyydillä.

Teksti: **Raija Ainasoja, Tiina Tervaskanto-Mäentausta**

Kuvat: **Tiina Tervaskanto-Mäentausta**

TORNION YHDISTYS

Auditorio täynnä naisia 19.3.2025

Minna Canthin ja tasa-arvon päivä 19.03.2025

Tornion Kansalaisopisto järjesti SNL 19.3. Tornion yhdistyksen aloitteesta *'Voimana toivo'* -tapahtuman, jossa luennon piti kouluttajapsykoterapeutti **Maaret Kallio**. 200 teemasta kiinnostunutta, eri ikäistä naista täytti Seminaarin koulun auditorion.

"Toivo on merkittävä hyvän elämän tekijä. Ihminen voi kestää paljonkin pahaa, mutta toivotomuutta vain hetken. Toivo vahvistaa niin vaikeuksista toipumista kuin kokemustamme omasta pystyvyydestämme ja elämän merkityksellisyydestä." Maaret Kallio nosti luennossaan esiin taitoja, joilla toivoa voi tietoisesti vahvistaa ja tukea. Hän haastoi kuulijat myös pohtimaan, mistä oma toivo syntyy ja keiden kanssa se saa voimaa kasvaa.

"Hyvä elämä ei synny täydellisyydestä tai toisiaan seuraavista huippukokemuksista, vaan siitä, että säilytämme toivon hyvään vaikeasta huolimatta. Kun meillä on toivoa, ikävät tunteet eivät valtaa mieltämme kokonaan, emmekä jää kokemukseen yksin." Kallion mukaan toivoa voi kartuttaa ja tartuttaa. Toivon lainaaminen toiselta tai sen jakaminen muille on mielen voimavara, joka toimii ankkurina hyvän elämän kokemuksille. Toivolla on valtava voima.

Päivän teeman mukaisesti SNL Tornion yhdistys tarjosi tapahtuman väliajalla kahvia tai teetä

Minna-kakun kera, sekä tietoa Minna Canthin ja tasa-arvon päivästä ja Suomalaisesta Naisliitosta. Myös uusia jäseniä houkutelimme mukaan toimintaamme.

Maaret Kallio puhui toivon merkityksestä.

Kunta- ja aluevaalipaneeleita

SNL Tornion yhdistys järjesti Kansainvälisenä Naistenpäivänä 8.3.2025 kuntavaalipaneelin Torniossa, Aineen taidemuseon kahviossa. Olimme "hengessä mukana" myös Naisten marssilla Helsingissä; pukeuduimme pinkkiin ja mustaan. Tornion valtuutetuista on nyt naisia 44 % (vrt. koko maa noin 45 %). Yhteistyössä Järjestökeskus SILLAN kanssa järjestimme aluevaalipaneelin Torniossa 25.3. ja Kemissä 26.3.

Toukokuun 10. päivä olemme esillä **Tornion Puistokarnevaalissa**, joka on osa Tornio-päivien ohjelmaa. Elokuun 14. päivä tarjoamme jäsenillemme retken ja opastetun tutustumisen **Tornion Arboretum -puistoon**.

Teksti ja kuvat: **Kaisa Lauri**

Naisklubilaiset innostuivat liikkumaan jäsenillassa luennoitsijan kertoessa balettiharrastuksestaan. Kuva: Marjut Berglund

Vaasan Suomalaisen Naisklubin kevään toiminta on ollut vilkasta. Siihen on kuulunut jäsentapaamisia ja säännöllisiä vierailuja kaupungin kahdessa vanhusten palvelukodissa.

Palvelukodeissa on käyty koko talvi kerran kuukaudessa virkistämässä asukkaita ohjelmalla ja ulkoilutuo- kioilla. Äskettäin 13.5. Ruukinkar- tanon palvelukodissa juhlittiin kevättä vohvelikestien merkeissä. Naisklubi paistoi ja tarjoili palvelu- kodin asukkailla sekä Steiner-kou- lun 3. B -luokalle, joka esiintyi ja jonka lapsenkirkkain äänin laulama Suvivirsi kruunasi iltapäivän.

Naisklubin Ystäväpiiri järjesti vapun aatonaattona myös Asunto oy Liesitalon asukkailla keväisen sima- ja kahvitarjoilun. Nuori har- monikansoittaja **Hilma Kalliokos- ki** soitti ikivihreitä viihdesäveliä ja sai asukkaatkin laulamaan mu- kana. Ystäväpiiri kävi myös tervehtimässä Asunto Oy Purren asuk- kaita. Ystäväpiiri järjestää myös Liesitalon asukkailla toukokuun lopulla kevätretken Ylistaron Van- haan Markkiin.

Jäsenillat ovat tarjonneet naisklubi- laisille yhdessäoloa ja mielenkiin- toisia aiheita. Maaliskuussa kuultiin mm. insinööri **Pasi Halla-ahon** per- soonallinen esitys *Balettitanssijasta taitoluistelijaksi ja miekkailijaksi*. Mies oli keski-ikässä ryhtynyt mm. har- rastamaan balettia ja sai hauskaassa esityksessään klubilaisetkin ylös

tuoleilta suorittamaan muutamia balettiliikkeitä. Huhtikuussa oli vieraana Iranista miehensä kanssa Vaasaan muuttanut **Arezoo Rashidi**, joka kertoi mieleenpainuvasti elämästään ja kokemuksistaan uudessa kulttuurissa.

Toukokuun lopulla 26.5. Nais- klubi vierailee naapurikunnassa Mustasaarella sijaitsevalla uuden sukupolven West Energy -energia- laitoksella. Kauden pop up -ta- pahtumia ovat olleet pari yhteistä elokuvakäyntiä, Future Filmin tuot- tamissa laadukkaissa elokuvissa. Näistä viimeisin oli elokuva *Muis- tojen matka* toukokuun alussa.

Kevään mittaan ovat Vaasassa **18.-20.7.** vietettävien *Suomalaisen Naisliiton Kesäpäivien* suunnittelu ja valmistelut edenneet **Marjatta Björknäsin** ja yhdistyksen puheen- johtajan **Annemari Vanhaviitakos- ken** johdolla. Kesäpäivien ohjelma on lähetetty jäsenyhdistyksille ja odotamme iloisesti vilkasta osal- listumista, siis tervetuloa! Kesäinen Vaasa ympäröivine Merenkurkun saaristoinen on kaunis, ja sen kult- tuurissa ja historiassa riittää kerrot- tavaa. Kesäpäivien päätöspäivänä vieraat pääsevät draaamakuvael- massa kurkistamaan runsaan 170 vuoden taakse, Vanhan Vaasan palon aikaan ja uuden Vaasan syn- tyyn nykyiselle paikalleen meren rannalle. Esitystä harjoitellaan par- haillaan, ja esiintyjinä on Vaasan naisklubilaisia ja muutama vierai- leva teatteriharrastaja.

Naisklubin alkusyksyn ohjelmassa on tarjolla muun muassa tutus- tumista ensi- ja turvakotien toi- mintaan sekä vaasalaislähtöisen professori *Kari Uusikylän* vierailu. Luvassa on myös teatterikäynti Vaasan kaupunginteatterin *Piaf-* musiikinäytelmään.

Teksti: *Kirsi Sand*

JYVÄSKYLÄN OSASTO

Jyväskylän osasto on osallistunut moniin kulttuuritapahtumiin ke- vään aikana. Viimeisimmiksi eloku- vamusiikin konsertti, luento Eeva Kilvestä sekä Sylva Mannstenin järjestämä viini- ja juustoilta.

Kesällä osallistumme Jyväskylän moniin erilaisiin tapahtumiin, joista pari kiinnostavaa mainintaa:

- 7.6. Eliittiravit, Killerin ravi- radalla
- 2.-8.7. Jyväskylän Kesä täyttää 70 vuotta. Festivaali järjestetään 2.-8.7.2025. Monitaiteiseen ja mo- nipuoliseen ohjelmistoon kuuluu mm. teatteria, konsertteja, tanssia, elokuvia, keskusteluja, kursseja ja suureen suosioon noussut puisto- festivaali Puistojuhlat. Lisätietoa <https://jyvaskylankesa.fi>

Syksyllä odotamme Minna Canthin patsaan palautumista Kirkkopuis- toon. Patsas on ollut puiston re- montin ajan kunnostettavana.

Teksti: *Eva Tervonen*

Jyväskylän osaston vuosikokous, kuvassa hallituksen jäseniä ja muita osallistujia. Vasem- malta alkaen Liisa Kuusela, Eevariitta Hiekkänen, Tuula Riipinen, Eva Tervonen, Sylva Mannsten, Anna-Liisa Määttänen ja Ritva Kuivanen. Kuva Eva Tervosen kuvakokoelmasta

TEKSTI: Inkeri Lehtimäki

Kirjoittaja Inkeri Lehtimäki on Suomalaisen Naisliiton Helsingin yhdistyksen jäsen

Tein Opetushallituksen perus- ja lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen vastuutahoille maaliskuuhuhtikuun 2025 taitteessa kehitysehdotuksen, jota Suomalainen Naisliitto ry on päättänyt tukea. Ehdotin yleisellä tasolla sitä, että turvataitokasvatus nähtäisiin kansallisesti niin tärkeänä aihealueena, että se sisällytettäisiin opetussuunnitelman perusteisiin joka luokka-asteelle läpi oppivelvollisuuden. Ehdotus on laajuudessaan kunnianhimoinen, mutta kansallisesti tärkeä ja perusteltu. Lisähuomiona todettakoon, että on myös tärkeää keskustella tarpeesta lisätä opettajien koulutusta aiheesta, mutta tässä kehitysehdotuksessa ei käsitellä sitä.

Yhteydenpidossa Opetushallituksen asiantuntijoiden kanssa selvisi, että ehdotuksen mukaisella opetussuunnitelman perusteisiin tehtävällä päivivitystyöllä voitaisiin toteuttaa lakisääteistä ennaltaehkäisevää lastensuojelullista tasa-arvotyötä ja väkivallan ehkäisyä kouluissa nykyistä järjestelmällisemmin ja suunnitelmallisemmin sekä kattavammin kaikille ikäluokille, heti perusopetuksen alusta. Lisäksi nousi tärkeänä kehityskohteenä esiin, että turvataidoista puhuttaisiin turvataitoina myös opetussuunnitelman perusteissa, mikä opettaisi avoimuuden kulttuuria ja korostaisi aiheen tärkeyttä.

Kehitysehdotukseni Opetushallitukselle tarkemmin oli:

1. Turvataitokasvatus sisällytettäisiin ikätasoisesti opetussuunnitelman perusteisiin niin, että sitä opetettaisiin perusopetuksen 1. luokalta aina toisen asteen opetuksen, eli oppivelvollisuuden loppuun asti.
2. Sille annettaisiin vahvempi asema omana aihealueenaan, olkoonkin toisen oppiaineen sisällä. Tämä voisi näkyä esimerkiksi turvataidoista kirjatuissa oppimistavoitteissa. Turvataidoista puhuttaisiin aina turvataitoina avoimuutta vahvistaen.
3. Lisäksi turvataitokasvatusta tarkasteltaisiin ja kehitettäisiin peruskoulusta toisen asteen loppuun jatkumona.

Ehdotus vaatii paljon työtä toteutukseen

Opetussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen antama määräys, jonka pohjalta paikalliset opetussuunnitelmat laaditaan. Opetushallituksen kasvatus, koulutus ja osaminen -päätoiminto päättää

asiaan. Kirjoittaessani tätä odotan yhä lisätietoa Niiraselta.

On selvää, että tällainen muutostyö ei ole läpihuutojuttu. Sainkin kuulla, että yleensä uusien elementtien vieminen opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteisiin vaatii perusteellisen valmistelun, joten muuta ei voida luvata, kuin asian ottaminen keskusteluun ja harkintaan.

Suomalaisen Naisliiton puheenjohtajan Nuppu Rouhiaisen tuella on jo alettu kontaktoida mahdollisia yhteistyötahoja, jotka voisivat tukea aiheen esille nostamista eri medioissa. Joitakin yhteydenottoja on jo tehtykin. Yhteistyölle vahvaa kaikupohjaa on jo saatu Ensi- ja turvakotien liitosta. Kaikki aiheen puolesta puhuva näkyvyys on tärkeää ja tuki otetaan ilolla vastaan. Kehitysehdotusta voi tällä hetkellä kannattaa sosiaalisessa mediassa Instagramissa, johon on luotu tili turvataidot.oppiin.

Turvataidot tekevät hyvää

Puhun turvataidoista korostaakseni niitä, mutta myös tiivistääkseni

Kuvituskuva Pixabay

perusopetuksen ja toisen asteen opetuksen eri oppiaineiden tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä ja on siis vastuussa mm. opetussuunnitelmien perusteiden laatimisesta. Olin sähköpostitse yhteydessä vastuullisiin yksiköihin ja lopulta myös koko päätoiminnon johtajaan Jarkko Niiraseen, joka lupasi, että asiasta keskustellaan eri yksiköiden kanssa, jonka jälkeen hän palaa kansani

asiani. Tarkempi ja yhtäläillä käytetty termi on tunne- ja turvataitokasvatus. Tarkoitus siinä on edistää lasten itsearvostusta ja itseluottamusta, tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä hyviä kaverisuhteita. Lasten oma toimijuus; omat taidot puolustaa itseään ja pitää huolta rajoistaan vahvistuu. Olennaista on, että lapsia ohjataan kääntymään huolissaan aina turvallisten aikuisten puoleen,

koska aikuisilla on vastuu lasten turvallisuudesta. (Lajunen, K., Ylenius-Lehtonen, M., Andell, M., 2015, Tunne- ja turvataitoja lapsille).

Tunne- ja turvataidot tekevät meille hyvää. Niistä voi ja pitää puhua ikätasoisesti jo aivan nuorimmillekin oppijoille. Ammattilaisten laatimaa tunne- ja turvataitokasvatusmateriaalia on jo 5-vuotiaille ja siitä ylöspäin.

Korkea aika muutokselle

On aika antaa kaikille lapsille mahdollisuus saada tietoa, sekä eritoten keskustella ja harjoitella taitoja, joilla lapsi voi puolustaa itseään ja pitää huolta rajoistaan kaikenlaisen kiusaamisen, väkivallan, houkuttelun ja ahdistelun tilanteissa. Tänä päivänä lapset kohtaavat häirintää myös netissä ja uhka kohdistuu teknologian käytön myötä yhä nuorempiin. Tähän lasten tarpeeseen ja oikeuteen vastaaminen on mahdollista vain sisällyttämällä aihe järjestelmällisellä tavalla oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaan kaikille yhteiseen opetukseen. Muutoksen avain on puhuminen ja lapset tulisi huomioida tässä suhteessa paremmin.

Lakien ja sopimusten velvoittavuus

Lakiperusta kehitysehdotukselle on vahva. Lapsen oikeudet velvoittavat valtioita, vanhempia, kaikkia lasten parissa toimivia ammattilaisia ja lapsia itseäänkin. Ne on otettu arvoperustaksi kansalliseen lainsäädäntöömme ja moniin kansainvälisiin sopimuksiin. Turvataitokasvatuksen tavoitteet ja sisällöt tarjoavat välineitä vastata lakien asettamiin velvoitteisiin lasten kasvuympäristöjen turvallisuudesta. Andell M. ja Ylenius-Lehtonen M. nostavat teoksessaan Digiturvataitoja lapsille (2024) esimerkkejä koulun lastensuojelullisesta roolista. He toteavat, että Lastensuojelulaki (417/2007) korostaa ehkäisevän lastensuojelutyön ensisijaisuutta esimerkiksi koulujen toiminnassa. Lastensuojelulaissa määritellään lapsen oikeus erityiseen suojeluun sekä turvalliseen kasvuympäristöön ja

tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen. Se korostaa ehkäisevän lastensuojelutyön ensisijaisuutta esimerkiksi koulujen toiminnassa. Myös Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/213) korostaa ennaltaehkäisevää toimintaa.

Koulun rooli ihmisoikeus- ja tasa-arvotyössä on selvästi kirjattu Perusopetuslain (628/1998), Lukiolain (714/2018) ja ns. Ammattikoululain (531/2017) tavoitteisiin. Perusopetuksen tavoitteissa määritellään oppilaiden tukeminen kasvussa ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Sama toistuu ammattikoulun ja lukion opetuksen tavoitteissa eri muotoiluin. Lisäksi lakiin on kirjattu, että perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Mainitsematta ei voi jättää, että Suomi on sitoutunut sukupuolten tasa-arvoa edistävään Pekingin julistukseen vuonna 1995 sekä Euroopan neuvoston yleissopimukseen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta, eli Istanbulin sopimukseen vuonna 2015. Istanbulin julistuksen mukaan sitoutuneet osapuolet "toteuttavat tarvittaessa asianmukaiset toimet, joilla virallisiin opetussuunnitelmiin kaikilla koulutustasoilla sisällytetään oppilaiden kehitystasoon sovitettua opetusmateriaalia, joka käsittelee esimerkiksi naisten ja miesten välistä tasa-arvoa, kaavamaisista käsityksistä vapaita sukupuolirooleja, keskinäistä kunnioitusta, väkivallatonta ristiriitojen ratkaisemista henkilösuhteissa, sukupuoleen perustuvaa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja oikeutta henkilökohtaiseen koskemattomuuteen."

On kiistatta aika turvataitokasvatuksen aseman vahvistamiselle opetussuunnitelman perusteissa. Lapsenoikeudet.fi -sivustoa lainaten "Lapsi, jota arjessa kuullaan, rohkenee myös kertoa, jos häntä kohdellaan huonosti" - Ja silloin voidaan ennaltaehkäistä väkivaltaa tai katkaista se. ■

Missä olivat naisjärjestöt, kun piispa Irja Askola olisi tarvinnut julkista tukea?

KOLUMNI. Raili Ilola

Kun 57-vuotias **Irja Askola** valittiin Helsingin hiippakunnan piispaksi vuonna 2010, se oli iloinen yllätys naisille ja tasa-arvolle. Valinnalla oli suuri yhteiskunnallinen merkitys. Irjasta tuli myös median suosikki, jota pyydettiin joka paikkaan ja jolta pyydettiin vastauksia jokaiseen kysymykseen. Ei olisi kannattanut! Kateus nosti päätään?

Teologian tohtori **Heli Pruuki** on kirjoittanut muistelmateoksen, jossa kuuluu Irja Askolan, Suomen ensimmäisen naispuolisen piispan ja hänen tukijoidensa ja ystäviensä oma ääni. Teos ei ole mikään kevyt historiallinen romaani vaan hyvin kirjoitettu teos piispan omista ajatuksista vallan huipulla ja sen jälkeen.

Kuva: Tammi

Sydänten piispa Irja Askola -teos herätti minussa aika monta kysymystä naisten välisestä solidaarisuudesta tai pikemminkin sen puutteesta ja muiden piispojen välinpitämättömyydestä. Ja missä oli naisten tuki somehyökkäyksien aikana? Mikä oli vastuu työnantajalla, Helsingin

hiippakunnalla? Oliko piispa työpaikkakiusattu!

Huvittaa Irjan ensimmäinen työpäivä seurakuntayhtymän piispanmessun järjestelytoimikunnan kokouksessa. Tervetuloa arki! Kukia Irjalle kyllä ojennettiin, mutta ei annettu kokouspapereita. Haluttiin pimittää ennakolta päätettyjä kohtia! Kuten sitä, että tuomiorovasti oli hävinnyt piispanvaalit ja se kismitti seurakuntayhtymää. Hänelle oli Eero Huovisen piispankaapu ajateltu sopivan, hänestä hän se piispa olisi pitänyt tulla. Ja juhlaa lounaan pöytäjärjestykseen oli plaseerattu piispa, puoliso ja neljä lasta. Siis mitä! Piispa-Irja ei ollut naimisissa ja hänellä ei ollut lapsia, mutta hän oli piispa. Oli siinä illalla miettimistä omassa kodissa, yksin. Piispantalo ei Irjaa vielä ollut päästetty. Huovinen muutti sieltä pois vasta lokakuussa, Irja sai piispanviran tunnukset syyskuussa.

Irja Askolalle tuli paljon vihapostia. Osa oli teologista vihapostia, osa naisvihaa ja kohdistui jopa piispan ulkonäköön. Tätä tapahtui erityisesti vuonna 2013, kun piispa-Irja vihki homoseksuaalisen miesparin lähetystehtäviin. Osa vihapostista on tallennettuna Kansallisarkistoon ja niistä on tehty pro gradu -tutkimus Helsingin yliopiston teologiseen tiedekuntaan.

Mutta ei piispa terästä ollut, hän oli ihminen siinä kuin me muutkin. Kiusaamista tapahtui myös öisin, ovisummeri soi yhteen aikaan yökaudet. Poliisilla ja turvamiehillä oli tekemistä. Mikä ihmisiä vaivasi? Yksikään piispakollega ei julkisesti puolustanut piispa-Irjaa näiden seitsemän vuoden aikana. He pysyivät hiljaa. Samoin työnantaja Helsingin hiippakunta.

Kaipaahan yhä Irja Askolaa Suomalaisen Naisliiton Minna Canth -seminaareihin!

Osa nimekkäistä naisjärjestöistä on huomioinut Irja Askolan:

Miina Sillanpää -seuran tunnustus 2016, Naisasiajärjestö Unionin Vuoden Lyyti 2017 ja Minna Canth -palkinto 2017.

Vahva lukusuositus!

Heli Pruuki: Sydänten piispa Irja Askola. Tammi 2022. ■

MoniNaista - Tapahtumia kesällä 2025

HELSINKI

Maailma kylässä -festivaali Suvilahdessa 24. – 25.5.2025

Tänä vuonna tapahtuman teema on Rauha. Yhteisöjä ja yksilöitä kutsutaan rakentamaan rauhaa sen monissa ulottuvuuksissa. Ohjelmassa syvällisiä keskusteluja, paljon musiikkia, työpajoja lapsille ja tekemistä kaikille paikan päällä.

www.maailmakylassa.fi

Helsinki-päivä 12.6.2025

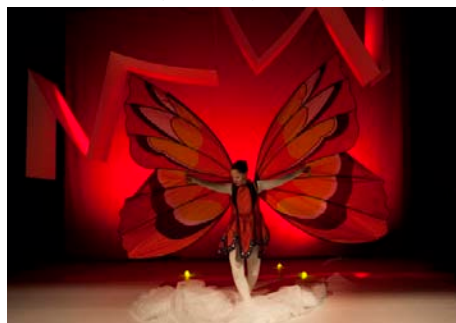
Helsinki viettää 475-vuotissyntymäpäiväänsä 12. kesäkuuta, jolloin juhlinta ulottuu ympäri kaupunkia – tapahtumia muun muassa kaduilla, puistoissa, kaupoissa, kahviloissa, museoissa, palvelutaloissa ja kulttuurikeskuksissa. Helsinki-päivä on koko kaupungin yhteinen juhla.

www.helsinki.fi

Taiteiden yö 14.8.2025

Taiteiden yössä on huikea kulttuuririkkaus, joka saa kaupungin sykkimään taiteen tahdissa.

www.helsinki.fi/tai

*Rrrrr. Story of a caterpillar. Helsingin juhla-
viikot. Kuva Dani Querol*

**Helsingin juhla-
viikot 14.–31.8.2025**

Pohjoismaiden suurin monitaidefestivaali on Helsingin juhla-
viikot. Juhla-
viikot tarjoavat mahdollisuuden kokea kulttuuria, kuten musiikkia, teatteria, tanssia, elokuvaa tai visuaalista taidetta, eri taiteiden aloilta. Kallion Tokoinrannassa sijaitseva Huvilateltta juhla-
viikkojen ikonisena tapahtumapaikkana täyttää 30 vuotta.

www.helsinki.fi

Merellinen Helsinki

Helsingin tunnistettavin erityispiirre on merellisyys. Kaupungin pinta-alasta 70 prosenttia on merta, jossa köllöttelee yli 300 saarta. Kesällä kannattaa risteillä kauniissa saaristossa tai vieraila vaikkapa Suomenlinnassa tai Vallisaareissa.

HÄMEENLINNA

Neljä poimintaa Hämeenlinnan musiikkikesästä:

Linnajazz 27.-29.6.2025

Hämeenlinnassa vuodesta 1991 lähtien järjestetty kaupunkifestivaali Linnajazz levittäytyy eri puolille kaupunkikeskustaa kesäkuun viimeisenä viikonloppuna. Tarjolla on Linnanpuiston piknik-konsertti, rytmimusiikin riemua, lastenkonsertti ja klubikeikkoja. Ohjelmaa on aamusta iltaa koko viikonlopun ajan koko perheelle. Tapahtuman järjestää vuonna 1945 perustettu Hämeenlinnan soitannollinen kerho. <https://www.linnajazz.fi/linnajazz-festivaali-2025/>

Janakkalan Barokki 27.-29.6.2025

Vanhan musiikin festivaali Janakkalan Barokki soi tuttuun tapaan juhannuksen jälkeen Pyhän Laurin kirkossa. Tarjolla on jälleen myös menu, jonka voi yhdistää konserttielämykseen. Menu tarjoillaan perjantaina Turengin Wanhalla Asemalla ja lauantaina Tarinmaan seurakuntatalolla.

<https://janakkalanbarokki.fi/ohjelmisto/>

Hauhon musiikkijuhlat

Hauhon musiikkijuhlat järjestetään heinäkuun alussa jo 24. kerran.

Tarjolla on kattaus musiikkia upeissa hämäläisissä konserttipaikoissa – Raatihuone ja Sibeliuksen syntymäkotina Hämeenlinnassa, Hauhotalo, Mikonheikin Sali Hauhon vanhalla raitilla, Hauhon kirkko, Hahkialan Uiskola, Hatulan kirkko.

<https://www.hauhofestival.fi/ohjelma/>

Musiikkikomedia kesäteatterissa:

Ihmisen poika, 24.6.-16.8.2025.

Hämeenlinnan Uudessa Kesäteatterissa nähdään tänä kesänä musiikkikomedia *Ihmisen poika*. Yö-yhtyeen kanssa yhteistyössä toteutetun ja Yön hitteihin perustuvan esityksen musiikin on sovittanut Mikko Kangasjärvi. Musikaalin rooleissa nähdään mm. Kai Hyttinen ja Sanna Saarijärvi. Käsikirjoitus on Mikko Kivisen ja Otto Kanervan ja ohjaaja on Mikko Kivinen.

<https://www.huktheatteri.fi/esitykset/ihmisen-poika>

OULU

Musiikkifestareita joka makuun, mm.

25.–28.6. **Rotuaari Piknik** -viinijuhla Mannerheimin puistossa viiniä ja ruokaa sekä musiikkia

10–13.7. **Suomipop Festivaali Oulu 2025**

Suomipop-festivaali, kuva v. 2024

11.–12.7. **Bättre Folk**, idyllinen festivaali Hailuodossa

31.7–2.8. 2025 **Elojazz**

6.–10.8. **Oulunsalo soi** Perinteikäs kamarimusiikkifestivaali.

Kuninkuusravit Oulussa 1–3.8.2025

Asuntomessut 2025 järjestetään Oulussa Hartaanselänrannan alueella 18.7.–17.8.2025, teemana kestävän kehityksen mukaiset asumisratkaisut.

Kesäteatteria:

Sortin sakki alk. 8.6.–

Juurihoitoa siirtolapuutarhassa alk. 4.7.–

Jamppa Tuominen alk. 30.7.–

Taidenäyttelyitä mm.

Oulun taidemuseo, AlakkoNää abstraktia

Keskustan rantareitti – Julkinen taide Oulussa

Lisää tapahtumainfoa löydät

<https://tapahtumat.munoulu.fi/fi-FI>

SALO

- Salon Iltatori. Torstaisin kesä-, heinä- ja elokuun ajan. Legendaarinen tapahtuma. Hyvät esiintyjät.

- Bussi on Salossa PAIKKU.

Paikulla saa matkustaa veloituksetta 23.6.–25.7.2025 Voit tutustua Saloon kaikkiin kymmeneen yläkeskukseen ja muihin kiinnostaviin kohteisiin.

MERI-LAPPI

Aineen taidemuseo, Torikatu 2, Tornio:

Kuvanveistäjä ja tilallisista tekstiiliteoksistaan kansainvälisesti tunnetun Kaarina Kaikkosen *Kasvatan aurinkoa* -näyttely. **25.4.–3.8.2025.**

Syksyllä Aineen taidemuseo esittelee pohjoista nykytaidetta, kun *Lumipalloeefkti 5 Pohjoinen katse* -ryhmänäyttely tuo yhteen kymmenen nykyaiteilijaa. Näyttely toteutetaan yhteistyössä Kemin taidemuseon kanssa.

Kalottjazz & Blues festivaalit
26.06. - 28.06.2025

Kansainvälisillä Kalottjazz & Blues festivaaleilla nautitaan musiikista tunnelmallisilla konserttipaikoilla rajakaupunki Tornio-Haaparannan sydämessä.

<https://www.kalottjazzblues.net/fi/ohjelma/>

Twin City Festival 18.–19.07.2025

palaa viidettä kertaa Tornion Aineen puistoon, ja tuo mukanaan upean 16 artistin kattauksen, jossa kuullaan niin ysärin parhaimmistoa kuin iskelmän klassikoita.

<https://www.eventmedia.fi/twincityfestival>

Perä-Pohjolan Markkinat elokuussa:
pe 29.8. klo 15–19,
la 30.9. klo 11–16

Peräpohjolan markkinat tarjoavat ihastuttavan aikahypyn 1900-luvun alkupuolen Tornioon. Perinteinen myyntitapahtuma tunnetaan korkeatasoisesta käsityötuotteiden, leivonnaisten ja design-tuotteiden tarjonnastaan.

<https://www.tornio.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuri/toiminta-ja-tapahtumat/perapohjolan-markkinat/>

VAASA / POHJANMAA

Vaasa Festival 2025 31.7.–2.8.2025
Vaasan sisäsatamassa

Jo kymmenennen kerran järjestettävä korkealuokkainen viihdemusiikin festivaali, jossa tähti-esiintyjä ja moipuolinen ohjelma, upeassa miljöössä merenrannan ja puiston ääressä.

Isoviha. Kuva: Ilmajoen Musiikkijuhlat

Ilmajoen Musiikkijuhlat
ISOVIHA 1713 – 1721

6.–15.6.2025 Ilmajoki

Väkevä ooppera isonvihan ajoista ja esivanhempiemme kohtaloista. Isoviha on kertomus perhesiteistä, äidinrakkaudesta, sitkeydestä ja yhteistyön voimasta aikana, jolloin Venäjän hyökkäyssota Suomeen poltti Pohjanmaan mustalle mullelle. Ohjaus *Tuomas Parkkisen*, jonka kädenjälkeä ovat mm. Musiikkijuhlilla nähdyt menestysteokset *Taipaleenjoki* ja *Mannerheim*. Libretosta vastaa kirjailija *Anneli Kanto*.
<https://www.musiikkijuhlat.fi/>

Korsholman Musiikkijuhlat
22.–30.7.2025

25 konserttia ja 100 muusikkoa! Mustasaaren ja Vaasan rannikko ja saaristo tarjoavat upean ympäristön Korsholman Musiikkijuhlille, jotka ovat vuodesta 1983 lähtien koonneet yhteen Pohjoismaiden ja kansainvälisen musiikkimaailman huippuja. Festivaalin konsertit järjestetään kulttuurihistoriallisesti merkittävisissä paikoissa, kuten puukirkoissa, museoissa ja saariston rustiikkisissa tiloissa, ja ne tarjoavat kaikkea klassisesta musiikista jazziin, kansanmusiikkiin ja tangoon.

https://www.korsholmmusicfestival.fi/Hem?gad_source=1&gad_campaignid=22293778751&gclid=CjwKCAjw24vBBhABEiwANFG7yzDAv0oFTEyMTStBfZu0g0xshIaKQiw_fIHfb9mB-b46b38geRwkJRoc8fYQAvD_BwE

1700-luvun markkinat Isossa-kyrössä **8.–10.8.2025**

Markkinat ovat vuotuinen, koko lähiseudun kokoava suurapahtuma. Markkinoilla on tarjolla perinnekäsitoita puukoista keramiikkaan, musiikkia ja työnäytöksiä ja paljon muuta.

<https://www.1700luvunmarkkinat.fi/>